

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Liiketaloustiede, laskentatoimi	Päivämäärä	1.9.2005
Tekijä(t)	Katri Siivola	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	115
Otsikko	Johdon palkitsemisjärjestelmät osana corporate governancea. Omistusrakenteiden ja erilaisten omistajien merkitys ylimmän johdon kannusteisiin Suomessa.		
Ohjaaja(t)	KTT Hannu Schadewitz ja KTM Mikko Kepsu		

Tiivistelmä

Tutkimuksessa tarkastellaan johdon palkitsemisjärjestelmiä osana corporate governancea eli hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiä. Tutkimuksen tavoitteena on kuvata ja analysoida omistusrakenteiden ja erilaisten omistajien merkitystä ylimmän johdon kannusteisiin Suomessa.

Tutkimus on kvalitatiivinen, teoriaa havainnollistava toiminta-analyttinen tutkimus, jonka lähtökohtana on tietyt olemassa olevat teoriat, ei empiirinen aineisto. Teorialuvuissa tutkitaan omistuksen ja kontrollin eriytymistä sekä johdon palkitsemista valvontamekanismina agenttiteorian pohjalta. Tutkimuksessa tarkastellaan myös suomalaisessa corporate governance -ympäristössä tapahtuneita muutoksia kansainvälistymisen seurauksena sekä Suomessa hallitsevaa keskittyneitä omistusrakennetta kuvaamalla perheyhtiöiden ja valtionyhtiöiden ominaispiirteitä. Tutkimuksen empiirinen aineisto koostuu kymmenestä julkisesti noteeratusta tietoliikenne- ja elektroniikka-alan sekä metsä- ja metalliteollisuusalan yhtiöstä. Valittujen yhtiöiden palkitsemisjärjestelmiä tutkitaan vuoden 2004 vuosikertomusinformaation perusteella. Lisäksi tutkimuksessa on haastateltu Alexander Corporate Financen analytikkoja sekä corporate governance -asiantuntijaa.

Tutkimuksessa käsitellään aikaisempia tieteellisiä tutkimuksia johdon kannustusjärjestelmistä sekä johdon palkitsemiseen vaikuttavista tekijöistä. Näiden tutkimusten tulokset olivat pääosin yhden-suuntaiset tutkittavien yhtiöiden johdon palkitsemisesta tehtyjen havaintojen kanssa. Agenttikustannukset ovat positiivisessa suhteessa johdon kannustimien suuruuteen. Tutkituissa yhtiöissä ei omistusrakenne eikä toimiala kuitenkaan määrittänyt selvästi johdon palkitsemisjärjestelmiä. Yksittäiset omistajat ovat hyvin erilaisia ja kaikki yhtiöt seuraavat markkinoilla vallitsevia käytäntöjä. Omistajien erilaisuus tulee selvimmän esille omistukseltaan keskittyneissä yhtiöissä, joissa omistajat pystyvät vaikuttamaan paremmin yhtiön toimintaan. Vaikka tutkittavissa yhtiöissä optiot ovat yleisin toimivan johdon osakepohjainen kannustin, on osakepalkkiojärjestelmien suosio lisääntynyt.

Johdon palkitsemisjärjestelmät ovat kokonaisuus. Olennaista on kannustimien painotus, sillä erilaisilla instrumenteilla päästään samaan lopputulokseen. Näin ollen ei voida ajatella, että yksittäisen osakepohjaisen instrumentin käyttö kuvastaisi tietynlaista omistajaohjausta. Osakepohjaiset kannustimet ovat Suomessa olennainen osa corporate governancea, sillä suomalaisten pörssiyhtiöiden ensisijainen tarkoitus on tänä päivänä omistaja-arvon kasvattaminen. On myös selvää, että instrumentit kehittyvät jatkuvasti sijoittajien ja hallituksen ammattitaitoisuuden lisääntyessä.

Asiasanat corporate governance, palkitseminen, pörssiyhtiöt, omistus

Muita tietoja